

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
В СФЕРІ КУЛЬТУРИ”
(для бакалаврів)**

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2011

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Державне управління в сфері культури” є однією з дисциплін, яка дає базові знання, необхідні для ефективної діяльності фахівців у сфері державного управління та місцевого самоврядування і теоретиків, і практиків. Це обумовлено з’ясуванням цілого комплексу питань, пов’язаних з оволодінням теоретичними засадами вироблення та практичними механізмами реалізації державної культурної політики як передумови комплексного становлення національної державності України.

Метою самостійної роботи з цієї дисципліни є поглиблене вивчення особливостей вироблення та реалізації державного управління в сфері культури і на загальнонаціональному, і регіональному рівнях, шляхів їхньої оптимізації. При виробленні, здійсненні, забезпеченні системності державної культурної політики на різних рівнях передбачено узгодження позицій загальнонаціональної та регіональних еліт. Також методичні матеріали передбачають опанування в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завданням самостійної роботи студентів є засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та наукових робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студентів з дисципліни “Державне управління в сфері культури” становить приблизно 66 % часу, необхідного для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень. Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Державне управління в сфері культури” визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача. У пропонованих методичних рекомендаціях розглядаються форми самостійної роботи студентів, порядок організації та контролю самостійної роботи. Подаються основні питання з курсу дисципліни, питання для самоконтролю, теми рефератів, а також тестові завдання.

Ключовими проблемами державного управління в сфері культури є налагодження ефективної державної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку закладів і установ культури та мистецт-

Підготовлено професором кафедри організації самоврядування УАІСНС МАУП *В. В. Омельчук*

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол № 4 від 28.11.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Омельчук В. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Державне управління в сфері культури” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 60 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Державне управління в сфері культури” містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи з дисципліни “Державне управління в сфері культури”, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011

ва, освіти і науки розвитку та функціонування української мови як державної у різних сферах суспільного, національного і державного буття, інтеграція національних меншин у єдиний загальнонаціональний гуманітарний простір України, єдність національного культурного простору України, формування національної культурної ідентичності.

Нагальні проблеми національного розвитку зумовлюють нерозв'язаність низки суперечностей, зокрема між національним гуманітарним простором та регіональними гуманітарними процесами, насамперед позиціями місцевих еліт адміністративно-територіальних одиниць України через надмірну централізацію та концентрацію управління національними процесами. Розглядається нормативно-правова база державного управління в сфері культури. При її виробленні та реалізації взято курс на оптимізацію управління наявними ресурсами та інструментами. Особливої значущості державна культурна політика набуває з огляду на нагальну потребу у зменшенні адміністрування культурних процесів на різних рівнях, створення моделі ефективної взаємодії у розвитку регіонів між центром та місцевими елітами.

Вивчаються сучасні моделі та шляхи розвитку державного управління в сфері культури в Україні і світі, стратегія, державні та відомчі програми у різних сферах державної, регіональної, місцевої, муніципальної культурної політики, шляхи їхнього втілення в життя.

Всебічне засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам **знати:**

- теоретичні і правові засади державної культурної політики, її форми і методи для аналізу та вирішення національних і регіональних проблем;
- основні напрями державного управління в сфері культури, становлення та розвитку управління і регулювання місцевих культурних процесів в Україні;
- теорію та практику залучення світового досвіду в управління і регулювання національними та регіональними культурними процесами.

Уміти:

використовувати:

- категорії планування, прогнозування, проектування, сучасні методологічні підходи оптимізації механізмів державного управління в сфері культури;

- засади, форми і методи управління та регулювання державної культурної політики, зокрема проектування, планування, аналізу і прогнозування для вирішення регіональних та національних проблем;
- як адміністративні, так і суспільно-моральні, економічні, інституційні, концептуальні важелі управління державною культурною політикою, управління та регулювання гуманітарним простором;
- технологію, форми й методи визначення стратегічних пріоритетів державної культурної політики для оперативного збереження титульної нації та захисту їх корінних інтересів, аналізу кількісних і якісних параметрів єдиного гуманітарного простору;

визначати:

- оптимальні шляхи державної культурної політики та її місце у загальній системі державного управління та місцевого самоврядування;
- показники успішності планів, порядків, програм, проектів на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану єдиного гуманітарного простору України за умови наявних концептуальних, інформаційних, кадрових, фінансових, ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб;
- ефективність діючих засад, механізмів, форм і методів державного управління в сфері культури за результатами аналізу гуманітарних (освітніх, мовних, інформаційних, меншинних) програм та проектів, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх вироблення і реалізації, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- основні напрями вдосконалення механізмів державного управління культурою в Україні, зокрема організаційно-правові засади;
- вузлові проблеми та напрями державної культурної політики, застосовуючи комплексний підхід до аналізу єдиного гуманітарного простору і регіональних гуманітарних процесів за результатами вивчення кількісних та якісних параметрів і показників здійснених (впроваджених) державних (недержавних, за участю держави) гуманітарних планів, проектів, програм, використовуючи методи системного, структурно-функціонального, кореляційно-регресивного аналізу;

розробляти:

- пропозиції щодо вдосконалення чинного нормативно-правового забезпечення державної культурної політики на підставі визначення юридичних властивостей та на основі виявлених ознак її недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності чинних вітчизняних, міжнародних, зарубіжних нормативно-правових документів, існуючої практики регулювання та управління культурними процесами і просторами на міжнародному, зарубіжному, регіональному, муніципальному, місцевому, комунальному рівнях;
- плани, програми, проекти державних, регіональних і галузевих культурних програм національного розвитку за результатами аналізу державної культурної політики та стану єдиного гуманітарного простору на основі методології конструювання моделей виходячи із концептуального, ресурсного, кадрового, інформаційного забезпечення та механізмів упровадження державно-управлінських рішень у сфері культури;
- проекти нормативно-правових актів, спрямовані на підтримку різних сфер національного гуманітарного простору України, культурних процесів українських регіонів, забезпечення функціонування структур, які побудовані на різних формах власності, на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;
- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих культурних програм, планів, проектів регіонального та національного культурного розвитку на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) шляхом застосування методів системного аналізу планів, програм, проектів та відповідних обґрунтувань;
- практичні рекомендації для органів державного управління й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних засад, інструментів і варіантів регулювання та управління станом розроблення і реалізації державної культурної політики на основі методів порівняльного аналізу стану національного гуманітарного простору та регіональних культурних процесів, міри їхньої узгодженості та єдності, рівня ефективності;

аналізувати:

- проблеми, ресурсний потенціал та напрями вироблення і реалізації державного управління в сфері культури;

- процеси вироблення, реалізації, регулювання та управління державною культурною політикою, зокрема культурними планами, програмами, проектами та їх елементами, шляхи й методи вдосконалення структури концептуального, кадрового, фінансового, інституційного забезпечення, політико-правові проблеми державного управління в сфері культури, приймаючи відповідні управлінські рішення;

контролювати:

- виконання заходів вироблення та реалізації державної культурної політики, відповідних законодавчих і підзаконних актів в обумовлені терміни засобами адміністрування.

Отже, методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни “Державне управління в сфері культури” спрямовані на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ курсу, а також застосування ними здобутих знань, умінь і навичок на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ”

№ пор.	Назва змістового модуля та теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4	5
1	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади державного управління в сфері культури Сутність, об’єкт та функції державного управління в сфері культури. Форми державного управління в сфері культури	2		3

1	2	3	4	5
2	Мета завдання та критерії державного управління в сфері культури. Теорії та концепції державної культурної політики, науково-методичні засади її дослідження	2		3
Змістовий модуль II. Особливості вироблення державної культурної політики				
3	Нормативно-правове забезпечення державної культурної політики. Адміністративно-правові методи управління культурою	2	2	3
4	Історичні традиції державного управління в сфері культури		2	3
5	Аналіз, прогнозування, планування та моделювання державної культурної політики	2		3
6	Моніторинг та аудит у сфері культури. Оптимізація організаційно-функціональної структури та характеру державної культурної політики України	2	2	3
7	Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні	2		3
Змістовий модуль III. Основні напрями реалізації державного управління в сфері культури				
8	Державне управління культурою та мистецтвом		2	3
9	Державне управління видавничою, архівною, бібліотечною та музейною справами України	2		3

10	Державне управління в сфері ЗМІ. Інформаційні інновації та інфраструктура	2		3
11	Формування культурної ідентичності. Державне управління мовними процесами в Україні	2		3
12	Управління освітою та наукою		2	2
13	Державна політика щодо формування єдиного гуманітарного простору в сфері культури. Інтеграція національних меншин в єдиний гуманітарний простір	2		3
14	Узгодження позицій та інтересів регіонів і центру. Місцеве самоврядування і культура	2		3
Змістовий модуль IV. Світовий досвід державного управління в сфері культури				
15	Діяльність у сфері культури у державних політиках світу. Освітянська, мовна та інформаційна політика у державах світу.	2		2
16	Світові моделі державної культурної політики. Інтеграція України в світові культурні процеси		2	2
Разом годин: 81		24	12	45

ЗМІСТ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ”

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади державного управління в сфері культури

Тема 1. Сутність, об’єкт та функції державного управління в сфері культури. Форми державного управління в сфері культури

1. Сутність державного управління в сфері культури.
2. Предмет державної культурної політики.
3. Особливості формування та функції державного управління в сфері культури.
4. Основні теорії державного управління в сфері культури.
5. Основи теорії державної культурної політики.
6. Наукові основи розробки та понятійно-категоріальний апарат державного управління в сфері культури.
7. Поняття форм державного управління.
8. Види форм державного управління в сфері культури.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність поняття “Державне управління в сфері культури”.
2. Дайте визначення державній культурній політиці.
3. Розкрийте класичні теорії державної культурної політики.
4. Що є об’єктом державного управління в сфері культури?
5. Визначте предмет державного управління в сфері культури.
6. Дайте оцінку теоретичних особливостей вироблення та реалізації державної культурної політики.
7. Назвіть основні функції дисципліни.
8. У чому полягає сутність державного управління в сфері культури як навчальної дисципліни?
9. Назвіть основні види форм державного управління в сфері культури.
10. Дайте класифікацію актів державного управління в сфері культури.

Теми рефератів

1. Сутність, об’єкт та функції державного управління в сфері культури.
2. Теоретико-методологічні засади державної культурної політики.
3. Державне управління в сфері культури як навчальна дисципліна.
4. Теорії та концепції державного управління в сфері культури.
5. Форми державного управління в сфері культури.
6. Адміністративно-правові методи державного управління в сфері культури.

Тестові завдання

I. Об’єктом дисципліни “Державне управління в сфері культури” є:

- а) органи виконавчої влади України;
 - б) Верховна Рада України;
 - в) органи місцевого самоврядування України;
 - г) Міністерство культури і мистецтв України;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
д) правильні відповіді “а” і “г”;
е) усі відповіді правильні;
є) правильних відповідей немає.

II. Предметом вивчення дисципліни “Державне управління в сфері культури” є:

- а) органи виконавчої влади України;
 - б) Верховна Рада України;
 - в) органи місцевого самоврядування України;
 - г) Міністерство культури і мистецтв України;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
д) правильні відповіді “а” і “г”;
е) усі відповіді правильні;
є) правильних відповідей немає.

III. Інформаційно-комунікативна сфера посідає особливе місце в державному управлінні культурною, що обумовлено:

- а) тенденціями зростання світових процесів глобалізації, в яких провідну роль відіграють комунікативно-інформаційні технології;

- б) вирішальною роллю комунікації у взаєминах держави із суспільством;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

IV. До основних форм управлінської діяльності належать:

- а) видання нормативно-правових актів управління;
- б) видання індивідуальних (нормативних, адміністративних) актів управління;
- в) проведення організаційних заходів;
- г) здійснення матеріально-технічних операцій;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

V. Актами державного управління є:

- а) офіційний припис, заснований на законі, прийнятий суб'єктом управління на будь-якому рівні державної ієрархії в порядку одностороннього волевиявлення й у межах його компетенції з додержанням встановленої процедури та форми і тягне за собою певні юридичні наслідки;
- б) зовнішній вияв конкретних дій, які здійснюють органи виконавчої влади для реалізації поставлених перед ними завдань;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

VI. Формою управління в сфері культури є:

- а) офіційний припис, заснований на законі, прийнятий суб'єктом управління на будь-якому рівні державної ієрархії в порядку одностороннього волевиявлення й у межах його компетенції з додержанням встановленої процедури та форми і тягне за собою певні юридичні наслідки;
- б) зовнішній вияв конкретних дій, які здійснюють органи виконавчої влади в сфері культури для реалізації поставлених перед ними завдань;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література: основна [1–3; 45];
додаткова [71; 73; 74]

Тема 2. Мета завдання та критерії державного управління в сфері культури. Теорії та концепції державної культурної політики, науково-методичні засади її дослідження

1. Мета державного управління в сфері культури.
2. Завдання та критерії державної культурної політики.
3. Значущість державної культурної політики у локалізації конфліктного потенціалу.
4. Мета, завдання та критерії державного управління в сфері культури в Україні.
5. Світові та вітчизняні теорії та концепції державного управління в сфері культури.
6. Науково-методичні засади дослідження державної культурної політики.
7. Теоретичні засади централізації і децентралізації управління та регулювання державної культурної політики.
8. Соціально-філософський аналіз державної культурної політики.

Питання для самоконтролю

1. Визначте критерії та показники державного управління в сфері культури.
2. Проаналізуйте сучасні механізми й методи залучення кадрових, фінансових та інституційних ресурсів при виробленні та реалізації державного управління в сфері культури.
3. Визначте пріоритети державного управління в сфері культури.
4. Висвітліть мету державної культурної політики.
5. У чому полягає єдність та цілісність гуманітарного простору?
6. Проаналізуйте динаміку розвитку культурних процесів у сучасній Україні.
7. Назвіть основні завдання державного управління в сфері культури в Україні.
8. Охарактеризуйте вузлові проблеми державного управління в сфері культури.
9. Визначте основні напрями удосконалення теоретичних засад державної культурної політики.
10. Охарактеризуйте класичні сучасні теорії державного управління в сфері культури.

11. Назвіть категорії державної культурної політики та гуманітарного простору України.
12. У чому полягає соціально-філософський аналіз державної культурної політики?

Теми рефератів

1. Мета та завдання державного управління в сфері культури.
2. Критерії державного управління в сфері культури.
3. Теорії та концепції державного управління в сфері культури.
4. Науково-методичні засади державного управління в сфері культури.
5. Формування теоретичних засад та практичних механізмів державного управління в сфері культури.

Тестові завдання

I. Метою дисципліни “Державне управління в сфері культури” є:

- а) поглиблене вивчення особливостей вироблення та реалізації державної культурної політики і на загальнонаціональному, і регіональному рівнях, шляхів їхньої оптимізації;
- б) вивчення механізмів узгодження позицій загальнонаціональної та регіональних еліт у культурній сфері;
- в) вивчення цілісної та системної політики держави у соціальній, економічній, гуманітарній, культурній, оборонно-безпековій, міжнародній сферах;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

II. Завданням дисципліни “Державне управління в сфері культури” є:

- а) поглиблене вивчення особливостей вироблення та реалізації державної культурної політики і на загальнонаціональному, і регіональному рівнях, шляхів їхньої оптимізації;
- б) вивчення механізмів узгодження позицій загальнонаціональної та регіональних еліт у культурній сфері;

- в) вивчення цілісної та системної політики держави у соціальній, економічній, гуманітарній, культурній, оборонно-безпековій, міжнародній сферах;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

III. Основними концепціями державної культурної політики в Україні є:

- а) аналітична концепція;
- б) культурницька концепція;
- в) соціально-філософський аналіз;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Аналіз державної політики в сфері культури включає:

- а) соціально-філософський аналіз ДПП;
- б) системний аналіз;
- в) стратегічний аналіз;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

Література: основна [1–3; 47–51];
додаткова [59; 71; 73; 74]

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення державної культурної політики. Адміністративно-правові методи управління культурною

1. Нормативно-правові механізми захисту національних інтересів у культурній сфері.

2. Чинне законодавство України щодо державного управління в сфері культури.
3. Укази Президента України. Постанови та розпорядження КМУ.
4. Акти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
5. Розвиток нормативно-правового забезпечення державного управління в сфері культури та його системність.
6. Вплив міжнародного гуманітарного права на розвиток державного управління в сфері культури в Україні.
7. Сутність адміністративно-правових методів у сфері культури.
8. Основні види адміністративно-правових методів державного управління в сфері культури.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте організаційно-правові засади державного управління в сфері культури.
2. Які правові гарантії позицій титульної нації існують в Україні?
3. Назвіть основні Закони України, які регулюють державне управління в сфері культури.
4. Які ви знаєте акти місцевих органів виконавчої влади з формування державної культурної політики на регіональному рівні?
5. Проаналізуйте діяльність органів місцевого самоврядування щодо нормативно-правового забезпечення державного управління в сфері культури.
6. Покажіть динаміку розвитку нормативно-правового забезпечення державного управління в сфері культури.
7. Охарактеризуйте стан нормативно-правової бази державної культурної політики та шляхи її вдосконалення.
8. Що таке адміністративно-правові методи?
9. Назвіть основні види адміністративно-правових методів, що застосовуються в державному управлінні в сфері культури.
10. Які особливості адміністративного примусу?

Теми рефератів

1. Нормативно-правове забезпечення державної культурної політики.
2. Адміністративно-правові методи управління культурою.
3. Закони Верховної Ради України щодо формування державного управління в сфері культури.

4. Укази Президента України щодо формування державної культурної політики.
5. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо нормативно-правового забезпечення державного управління в сфері культури в Україні.

Тестові завдання

I. Закон України “Про мови” було прийнято у:

- a) 1988 р.;
- б) 1989 р.;
- в) 1990 р.;
- г) 1991 р.;
- д) 1992 р.;
- е) 1993 р.

II. Закон України “Про інформацію”:

- a) створює правові основи діяльності ЗМІ, гарантує їх свободу, визначає права, обов'язки та відповідальність журналістів за їх порушення;
- б) конкретизує конституційне право громадян на інформацію, закладає правові основи інформаційної діяльності;
- в) регулює діяльність електронних засобів масової інформації, визначає правові, економічні, соціальні, організаційні умови їхнього функціонування, спрямовані на реалізацію свободи слова, прав громадян на отримання повної, достовірної та оперативної інформації, на відкрите і вільне обговорення суспільних питань;
- г) закріплює правові основи діяльності інформаційних агентств та їх міжнародного співробітництва.

III. До загальних методів управлінської діяльності належать:

- a) наукові та ненаукові методи;
- б) демократичні та диктаторські методи;
- в) державні та громадські методи;
- г) адміністративні та економічні методи;
- д) методи прямого та непрямого впливу;
- е) правильні відповіді “а” і “б”;
- є) правильні відповіді “в” — “д”;
- ж) усі відповіді правильні.

IV. Органи державного управління можуть впливати на об'єкти культури шляхом:

- а) прямого та непрямого впливу;
- б) економічного впливу;
- в) переконання та примусу;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

V. Прямий вплив:

- а) виражає волю відповідного органу — наказ;
- б) є створенням умов зацікавленості у виконавців, надання їм можливості обрати варіант поведінки;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

VI. Непрямий вплив:

- а) виражає волю відповідного органу — наказ;
- б) є створенням умов зацікавленості у виконавців, надання їм можливості обрати варіант поведінки;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література: основна [1–4; 11; 15; 19–21; 25–41; 53];
додаткова [63–70]

Тема 4. Історичні традиції державного управління в сфері культури

1. Джерела державного управління в сфері культури.
2. Культурна політика органів державного управління в добу Київської Русі.
3. Державна культурна політика на українських землях у Литовсько-Польську добу.
4. Державна культурна політика в Українській козацькій державі XVII–XVIII ст.
5. Вироблення і реалізація державної культурної політики Центральною Радою, Гетьманатом Павла Скоропадського та Директорією.

6. Державне управління в сфері культури в Українській РСР.
7. Українське дисидентство в національно-культурному відродженні України.

Питання для самоконтролю

1. Висвітліть історичні джерела формування державної культурної політики в Україні.
2. Коли відбулося становлення мовно-культурного простору в Україні?
3. Охарактеризуйте процес державної культурної політики в Україні в добу Київської Русі.
4. Яке значення мало прийняття християнства в Київській Русі на розвиток української культури?
5. Проаналізуйте державну політику щодо української культури в добу Речі Посполитої.
6. Охарактеризуйте роль українського козацтва у розвитку української культури.
7. Покажіть роль гетьмана Павла Скоропадського у виробленні та реалізації державної культурної політики в Україні.
8. Яку роль відіграла Директорія УНР у формуванні державної культурної політики?
9. Політика українізації. У чому полягало її значення, які недоліки?
10. З'ясуйте роль дисидентства в національно-культурному відродженні України.
11. Якою була державна культурна політика радянської влади стосовно України?
12. Назвіть позитивні та негативні риси державного управління в сфері культури в Україні в радянський період.

Теми рефератів

1. Управління культурними процесами в Україні в добу Київської Русі.
2. Державна культурна політика в Україні в добу Речі Посполитої (1569–1648 рр.).
3. Державна культурна політика в Лівобережній Україні в другій половині XVII — на початку XVIII ст.
4. Державне управління в сфері культури в Українській державі гетьмана Павла Скоропадського.
5. Культурна політика Української Центральної Ради та Директорії УНР: порівняльна характеристика.

Тестові завдання

I. Головними центрами освіти в Київській Русі були:

- а) світські школи, створені за участю князів та бояр;
- б) церковно-приходські школи;
- в) монастирські школи;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Культурна політика великих литовських князів щодо українських земель до 1385 р. характеризувалася:

- а) наступом на українську культуру;
- б) наступом на православну церкву та поширенням католицизму;
- в) запровадженням литовської мови як єдиної державної;
- г) збереженням українських культурних традицій та запровадженням давньоруської мови в офіційне діловодство Великого князівства Литовського.

III. Знайдіть неправильну відповідь. Основними напрямами державної політики в сфері культури в добу Гетьманщини були:

- а) розвиток національної освіти;
- б) будівництво церков та монастирів, матеріальна підтримка православного духовенства;
- в) придушення культури національних меншин;
- г) підтримка розвитку культури та мистецтва.

IV. Знайдіть неправильну відповідь. На території Наддніпрянської України, яка входила до складу Російської імперії, наприкінці XIX ст. університетськими центрами були:

- а) Чернівці;
- б) Київ;
- в) Харків;
- г) Одеса.

V. Знайдіть неправильну відповідь. Основними напрямами державної політики в сфері культури гетьмана Павла Скоропадського були:

- а) масове видання книжок, газет та журналів українською мовою;

- б) розвиток національної системи початкової, середньої та вищої освіти;
- в) наступ на культурні права національних меншин;
- г) розвиток української науки;
- д) підтримка української православної церкви.

VI. Політика українізації 20-х років XX ст. була спрямована на:

- а) встановлення домінування української мови в галузі освіти, науки, культури, в книговидавництві та пресі;
- б) поширення української мови у виконавчій владі та органах Компартії України;
- в) залучення до владних структур національно-свідомої української інтелігенції;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література: основна [4; 8; 19; 21; 42; 57; 58];
додаткова [61; 62]

Тема 5. Аналіз, прогнозування, планування та моделювання державної культурної політики

1. Сутність аналізу в державній культурній політиці.
2. Аналіз регіональних процесів державного управління в сфері культури.
3. Види та методи аналізу державної культурної політики. Стратегічний аналіз культурного середовища.
4. Система культурних прогнозів. Порядок їх розроблення.
5. Прогнозування культурних викликів та загроз.
6. Довгострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування державної культурної політики. Макропропорції у прогнозуванні культурної сфери.
7. Сутність планування культурних процесів в Україні.
8. Форми та методи планування державного управління в сфері культури. Макропропорції у плануванні.
9. Система стратегічного управління в культурній сфері.
10. Етапи, функції технологія та організаційне забезпечення стратегічного планування державної культурної політики.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні принципи та науково-методичні засади аналізу державної культурної політики.
2. Охарактеризуйте принципи та науково-методичні засади аналізу державної культурної політики.
3. Яким чином здійснюється аналіз регіональних культурних процесів?
4. Поясніть засадничі принципи, види та методи прогнозування державного управління в сфері культури.
5. Підготуйте пропозиції щодо стратегічного аналізу державної культурної політики, її фінансування, кошторису і бюджету.
6. Охарактеризуйте особливості структурно-функціонального аналізу державного управління в сфері культури.
7. З'ясуйте сутність планування.
8. Що таке макропропорції у плануванні?
9. Яким чином здійснюється планування державної культурної політики в Україні?
10. З'ясуйте систему стратегічного планування державного управління в сфері культури в Україні.
11. Назвіть основні форми стратегічного планування розвитку культурної сфери в Україні.
12. Які ви знаєте головні методи стратегічного планування розвитку культурної сфери в Україні?
13. Що таке довгострокове стратегічне планування?
14. Яким чином здійснюється впровадження стратегії?

Теми рефератів

1. Аналіз державної культурної політики.
2. Прогнозування державної культурної політики.
3. Планування державної культурної політики.
4. Моделювання державної культурної політики.
5. Системний аналіз державного управління в сфері культури.
6. Стратегічне планування державного управління в сфері культури.

Тестові завдання

I. Аналіз у державній культурній політиці включає:

- а) визначення, перевірку та деталізацію проблеми інформаційного простору;

- б) вибір критеріїв її оцінювання та оцінювання ефективності вирішення проблеми;
- в) розроблення та порівняння альтернативних варіантів вирішення проблеми та вибір прийняттого варіанта;
- г) визначення засобів досягнення цілей та шляхів реалізації;
- д) моніторинг (поточний) дієвості впровадження державної інформаційної політики;
- е) підсумкову оцінку наслідків вирішення проблеми;
- є) конкретні пропозиції щодо упровадження державної інформаційної політики у життя;
- ж) правильні відповіді “а” – “г”;
- з) правильні відповіді “д” – “ж”;
- и) усі відповіді правильні;
- і) правильних відповідей немає.

II. До основних видів прогнозування державної культурної політики належать:

- а) довгострокове, середньострокове та короткострокове;
- б) стратегічне та тактичне;
- в) аналітичне та системне;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. До основних параметрів моделювання єдиного гуманітарного простору України належать:

- а) якісні параметри;
- б) кількісні параметри;
- в) культурні параметри;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Основними документами стратегічного планування державного управління в сфері культури є:

- а) документи довгострокового та середньострокового стратегічного планування;

- б) документи довгострокового, середньострокового та короткострокового стратегічного планування;
- в) документи державного, регіонального та місцевого стратегічного планування;
- г) правильні відповіді “б” і “в”.

Література: основна [8; 10; 19, 20–23; 53];
додаткова [59; 67; 71; 73; 74]

Тема 6. Моніторинг та аудит у сфері культури. Оптимізація організаційно-функціональної структури та характеру державної культурної політики України

- 1. Сутність моніторингу державного управління в сфері культури.
- 2. Моніторинг вузлових проблем державної культурної політики.
- 3. Аудит державної культурної політики.
- 4. Оцінювання кількісних та якісних параметрів державної культурної політики.
- 5. Оптимізація інституційного забезпечення державної культурної політики.
- 6. Коригування функціональних засад державного управління в сфері культури.
- 7. Роль центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у виробленні та реалізації державної культурної політики.
- 8. Фінансове та кадрове забезпечення державного управління в сфері культури.

Питання для самоконтролю

- 1. Визначте основні показники (параметри) державної культурної політики.
- 2. Розкрийте сутність механізмів моніторингу державного управління в сфері культури.
- 3. Проаналізуйте методи визначення ефективності державної культурної політики.
- 4. З'ясуйте критерії ефективності та практичної значущості механізмів державної культурної політики.
- 5. Порівняйте аналіз кількісних та якісних параметрів державної культурної політики.

- 6. Дайте експертну оцінку технологіям моніторингу державного управління в сфері культури.
- 7. Покажіть схему розвитку кадрового наповнення державної культурної політики України.
- 8. Проаналізуйте напрями змін організаційної структури вироблення та реалізації державного управління в сфері культури в Україні.
- 9. Визначте особливості концептуального забезпечення вироблення та реалізації державної культурної політики.
- 10. Розкрийте сутність коригування механізмів державної культурної політики.
- 11. Проаналізуйте проблеми конструювання та структуризації єдиного культурного простору України.
- 12. Назвіть складові елементи організаційної структури управління та регулювання державної культурної політики.

Теми рефератів

- 1. Моніторинг в сфері культури.
- 2. Аудит у сфері культури.
- 3. Оптимізація організаційно-функціональної структури та характеру державної культурної політики України.
- 4. Основні показники (параметри) державної культурної політики.
- 5. Система моніторингу, аудиту та оцінки ефективності державної культурної політики, їх складові.
- 6. Комунікаційне та кадрове забезпечення державної культурної політики в Україні.

Тестові завдання

I. До основних видів аудиту в державній культурній політиці належать:

- а) внутрішній аудит;
- б) зовнішній аудит;
- в) фінансовий аудит;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

II. До основних етапів моніторингу системи державного управління в сфері культури не належать:

- а) початковий етап;
- б) збирання та аналіз даних;
- в) застосування критеріїв та стандартів;
- г) обробка інформації;
- д) завершальний етап.

III. Інформаційне забезпечення державної культурної політики здійснюють:

- а) управління з інформаційного забезпечення при органах державної влади та управління; адміністраціях та ОМС;
- б) управління з інформаційного забезпечення при виконавчих комітетах органів місцевого самоврядування;
- в) управління з інформаційного забезпечення при Верховній Раді України;
- г) управління з інформаційного забезпечення при Кабінеті Міністрів України;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Основними напрямками змін організаційної структури вироблення та реалізації державної культурної політики України є:

- а) оптимізація змін;
- б) коригування змін;
- в) планування змін;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

Література: основна [3; 5; 6; 8, 10; 19–21; 53];
додаткова [59; 73–75]

Тема 7. Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні

1. Особливості кризової ситуації в галузі культури.
2. Хибність традиційних методів програмування та планування.
3. Недоліки “нормативного прогнозу” в розробці та реалізації культурної політики в Україні.
4. Недосконалість “пошукових прогнозів” у розробці та реалізації культурної політики в Україні.
5. Соціально-культурне проектування в розробці та реалізації культурної політики в Україні.
6. Значення соціально-культурного проектування в реалізації культурної політики в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Встановіть особливості кризової ситуації в галузі культури.
2. Покажіть нормативно-правову базу культурної діяльності в Україні.
3. Виділіть прогресивні концепції культурного програмування.
4. Розкрийте механізми реалізації державної культурної політики в Україні на регіональному рівні.
5. Що таке культурне проектування?
6. Які функції виконує соціально-культурне проектування?
7. Покажіть значення культурного проектування як механізму розробки та реалізації культурної політики в Україні.

Теми рефератів

1. Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні.
2. Особливості реалізації культурної політики в Україні на регіональному рівні.
3. Соціальне проектування в розробці та реалізації культурної політики в Україні.
4. Правова база культурно-дозвільної діяльності в соціально-культурній сфері.
5. Прогресивні концепції культурного програмування.

Тестові завдання

I. Недоліки “нормативного прогнозу” в розробці та реалізації культурної політики в Україні пов’язані:

- а) з екстраполяцією у майбутнє тенденцій традиційних культурних систем;
- б) із закономірностями розвитку традиційних культурних систем;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Недосконалість “пошукових прогнозів” у розробці та реалізації культурної політики в Україні спрямовані на:

- а) виявлення перспективних проблем розвитку української культури;
- б) шляхів оптимального вирішення перспективних проблем розвитку української культури;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

III. Культурне проектування має не меті:

- а) розробку бажаного образу майбутньої культурної системи, реалізованій у проектній документації;
- б) створення висхідного, початкового стану інноваційних об’єктів культури;
- в) розробку складної науково обґрунтованої моделі раціональних характеристик будь-якої соціокультурної системи;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

IV. Соціально-творче замовлення як основа створення культурно-дозвільної програми має на меті:

- а) розробку бажаного образу майбутньої культурної системи, реалізованій у проектній документації;
- б) створення висхідного, початкового стану інноваційних об’єктів культури;
- в) розробку складної науково обґрунтованої моделі раціональних характеристик будь-якої соціокультурної системи;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

Література: основна [1–3; 5–8; 42];
додаткова [74]

Змістовий модуль III. Основні напрями реалізації державного управління в сфері культури

Тема 8. Державне управління культурою та мистецтвом

1. Сутність державного управління культурою та мистецтвом.
2. Організаційно-правові засади практичної реалізації управління культурою та мистецтвом.
3. Система повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади в галузі культури та мистецтва.
4. Державне управління в кінематографії.
5. Організація управління телебаченням та радіомовленням.
6. Державне управління театральним мистецтвом.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність державного управління в сфері культури.
2. У чому полягають особливості державного управління мистецтвом?
3. Назвіть основні складові мистецтва.
4. Назвіть органи управління культурою.
5. Які ви знаєте основні органи управління галузями мистецтва?
6. У чому полягають особливості правового регулювання діяльності закладів і установ культури?
7. Розкрийте характерні риси правового регулювання діяльності закладів і установ мистецтва.
8. У чому полягають особливості державного управління в галузі кінематографії?
9. Проаналізуйте основні напрями реалізації державної політики в галузі культури.
10. Які органи здійснюють державне управління театральним мистецтвом?

Теми рефератів

1. Основні напрями реалізації державного управління в сфері культури.
2. Державне управління культурою.
3. Державне управління мистецтвом.
4. Основні напрями реалізації державної політики в культурній сфері.
5. Основні завдання державного управління в галузі мистецтва.

Тестові завдання

I. Основи Законодавства про культуру були прийняті в:

- а) 1991 р.;
- б) 1992 р.;
- в) 1993 р.;
- г) 1994 р.;
- д) 1995 р.;
- е) 1996 р.

II. До органів державного управління культурою та мистецтвом належать:

- а) Міністерство культури і мистецтв України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Державний комітет телебачення і радіомовлення України;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

III. Суспільне телерадіомовлення України — це:

- а) телерадіоорганізація зі статусом єдиної загальнонаціональної неподільної та неприбуткової системи масової комунікації, яка є об'єктом права власності українського народу;
- б) телерадіомовлення територіальних громад міст України;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

IV. Пріоритетні напрями розвитку культури визначаються цільовими державними програмами, які затверджуються Верховною Радою України. Держава в пріоритетному порядку створює умови для:

- а) розвитку культури української нації та культур національних меншин;
- б) збереження, відтворення та охорону культурно-історичного середовища;
- в) естетичного виховання дітей та юнаків;
- г) проведення фундаментальних досліджень у галузі теорії та історії культури України;

- д) розширення культурної інфраструктури села;
- е) матеріального та фінансового забезпечення закладів, підприємств, організацій та закладів культури;
- є) правильні відповіді “а” — “в”;
- ж) правильні відповіді “г” — “е”;
- з) усі відповіді правильні.

V. Управління культурою етносів України та української діаспори здійснює:

- а) відділ культури етносів України;
- б) Міністерство культури і мистецтв України;
- в) відділ культури української діаспори;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література: основна [1–3; 7; 8; 16; 18; 21; 25–40; 53];
додаткова [63–70]

Тема 9. Державне управління видавничою, архівною, бібліотечною та музейною справами України

1. Сутність та особливості державного управління видавничою справою в Україні.
2. Органи управління видавничою справою в Україні.
3. Книжкова палата. Державний реєстр видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
4. Державний архів друку. Державна підтримка українських друкованих видань.
5. Основні напрями державної політики з розвитку книговидання та книгорозповсюдження.
6. Формування, використання і збереження музейних інформаційних ресурсів.
7. Музейні фонди та їхнє поповнення (комплектування).
8. Фінансове, правове та технічне забезпечення оперативної науково-технічної експертизи музейних надходжень.
9. Використання музейних інформаційних ресурсів у навчальних програмах вищих і загальноосвітніх навчальних закладів.

10. Державне управління архівними та бібліотечними установами України.
11. Національний архівний фонд (НАФ) та порядок його комплектування.
12. Документознавство, архівознавство та архівна справа в системі державного управління.

Питання для самоконтролю

1. Дайте оцінку державної підтримки українського книговидання та книгорозповсюдження.
2. Що таке державний архів друку?
3. Яким чином здійснюється розповсюдження друкованих видань в Україні?
4. Назвіть основні напрями державної політики з розвитку та розповсюдження національних друкованих видань.
5. Розкрийте зміст та значення архівної справи в сучасній Україні.
6. Покажіть загальний стан розвитку архівної справи в Україні.
7. Охарактеризуйте загальний стан розвитку музейної справи в Україні.
8. Які органи влади здійснюють управління музейною справою в Україні?
9. Назвіть основні вищі навчальні заклади, які готують фахівців з бібліотечної справи.
10. Охарактеризуйте особливості державного управління архівною справою України.
11. Розкрийте сутність та значення книгообміну.
12. Що таке реституція архівних документів?

Теми рефератів

1. Державне управління видавничою справою України.
2. Державне управління архівною справою України.
3. Державне управління бібліотечною справою України.
4. Державне управління музейною справою України.
5. Державне управління розвитком інфраструктури музейної та архівної справи.
6. Державне управління розвитком інфраструктури бібліотечної та видавничої справи України.

Тестові завдання

I. Визначити, яка стаття Конституції України закріплює за українською мовою статус державної:

- а) 10-та;
- б) 15-та;
- в) 32-та;
- г) 34-та.

II. Знайдіть неправильну відповідь. Основними напрямами національної музейної політики в Україні є:

- а) збереження історичних пам'яток, що є культурною цінністю;
- б) повернення в Україну культурних цінностей народу, що перебувають за її межами;
- в) забезпечення соціально-економічних, правових та наукових умов для ефективної діяльності музеїв;
- г) сприяння формуванню сучасної інфраструктури музейної справи;
- д) закордонне фінансування музейної справи;
- е) бюджетне фінансування музейної справи;
- є) підтримка та розвиток мережі музеїв.

III. Основними одиницями комплектування державних архівів України є:

- а) фонди;
- б) описи;
- в) справи;
- г) акти.

IV. Головними цілями державної політики щодо формування фондів та комплектування бібліотек є:

- а) гарантування оптимального забезпечення джерелами інформації різних клієнтів;
- б) якомога швидке надання в розпорядження користувачів бібліотеки необхідних носіїв інформації;
- в) ефективне та продуктивне використання фінансових ресурсів;
- г) завчасне розпізнавання майбутніх потреб, а також забезпечення читачів відповідними носіями інформації;
- д) правильні відповіді "б" і "г";
- е) усі відповіді правильні.

V. Центральним органом управління архівною справою в Україні є:

- а) кабінет Міністрів України;
- б) державний комітет архівів України;
- в) адміністрація архівної справи України;
- г) виконавчий комітет архівної справи.

Література: основна [1–3; 5–8; 42];
додаткова [74]

Тема 10. Державне управління в сфері ЗМІ. Інформаційні інновації та інфраструктура

1. Сутність та особливості державного управління в сфері ЗМІ.
2. Розроблення концепції державної політики у сфері ЗМІ.
3. Телерадіопростір. Національні інформаційні служби та агентства. ДІНАУ.
4. Державна реєстрація, ліцензування та узгодження діяльності ЗМІ.
5. Унормування діяльності та розповсюдження продукції зарубіжних ЗМІ на території України.
6. Державна економічна підтримка національних ЗМІ.
7. Контроль за виконанням державного замовлення на телерадіоінформаційну продукцію.
8. Телерадіоінформаційні мережі. Радіочастотний ресурс. Розподіл каналів.
9. Енергоспоживання та собівартість телерадіомереж та їхній вплив на навколишнє середовище.
10. Державна політика з розвитку комп'ютерно-технологічної інфраструктури.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність державного управління в сфері ЗМІ.
2. Дайте оцінку пріоритетних напрямів використання бюджетних ресурсів при виробленні та реалізації ДІП України.
3. Висвітліть концепцію державної політики у сфері ЗМІ в Україні.
4. Охарактеризуйте науково-технічне забезпечення державного управління в сфері ЗМІ.
5. З'ясуйте особливості структури мовлення державних та недержавних (приватних) телерадіоорганізацій на загальнонаціональних каналах України.

6. Вкажіть основні напрями державної економічної підтримки національних ЗМІ.
7. Яким чином здійснюється залучення зовнішніх ресурсів до розвитку НІП в Україні?
8. Назвіть основні критерії ефективності та практичної значущості управління і регулювання телерадіопростору України.
9. Дайте оцінку значущості інформаційних пріоритетів в українському державотворенні.
10. Поясніть необхідність інноваційного розвитку інформаційної сфери держави.
11. Визначте державні механізми упровадження новітніх інформаційних технологій.
12. Вкажіть основні теоретичні принципи управління розвитком інформаційних інновацій у суспільстві.
13. Яким чином здійснюється контроль за виконанням державного замовлення на телерадіоінформаційну продукцію?
14. Яким чином здійснюється державне регулювання діяльності недержавних телерадіоцентрів?

Теми рефератів

1. Державне управління в сфері ЗМІ.
2. Фінансове забезпечення діяльності органів державного управління у сфері ЗМІ.
3. Кадрове забезпечення діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування в сфері ЗМІ.
4. Інформаційні інновації та розвиток інфраструктури.
5. Державна політика з провадження новітніх інформаційних технологій і розвиток телерадіоінформаційної інфраструктури.
6. Державне регулювання діяльності недержавних телерадіоцентрів.

Тестові завдання

I. Розробляють концепцію державної політики у сфері ЗМІ:

- а) Комітет у справах свободи слова та інформації Верховної Ради України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Головна інформаційна служба Секретаріату Президента України;

- г) Державний комітет з питань телебачення та радіомовлення;
- д) Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення;
- е) правильні відповіді “а” і “б”;
- є) правильні відповіді “в” і “г”;
- ж) усі відповіді правильні;
- з) ваш варіант.

II. Фінансове забезпечення діяльності органів державного управління в сфері ЗМІ здійснюється з:

- а) державного бюджету;
- б) місцевих бюджетів;
- в) спеціальних позабюджетних фондів;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Ліцензування телерадіомовлення та програмного забезпечення здійснює:

- а) Державний комітет з питань телебачення та радіомовлення України;
- б) Комітет у справах свободи слова та інформації Верховної Ради України;
- в) Міністерство культури України;
- г) управління з інформаційного забезпечення при органах державної влади та управління; адміністраціях та ОМС;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “б” і “в”;
- є) правильні відповіді “а” і “г”;
- ж) усі відповіді правильні;
- з) правильних відповідей немає.

IV. Інновацію в інформаційній сфері можна охарактеризувати як:

- а) розробку нових технологій з метою подальшого впровадження їх у виробництво;
- б) впровадження новітніх технологій у ЗМІ різних форм власності;

- в) зміну віддачі ресурсів або як зміну в цінності й задоволеності, одержуваних споживачем з використовуваних ним ресурсів (чи нововведення стосовно їхнього використання);
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

Література: основна [1–3; 5–8; 42];
додаткова [74]

Тема 11. Формування культурної ідентичності. Державне управління мовними процесами в Україні

1. Розробка концепції державної політики у галузі культури.
2. Фінансове, кадрове, інституційне забезпечення діяльності органів державного управління в сфері культури.
3. Охорона, збереження та відтворення національної культурної спадщини України. Реєстрація та кадастрізація національної історико-культурної спадщини.
4. Державне регулювання та управління культурними процесами. Розвиток культурної інфраструктури.
5. Державна політика щодо відновлення історичної правди про Голодомор 1932–33 років та вшанування пам'яті його жертв. Координаційна рада з підготовки заходів у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору.
6. Формування державної політики з упровадження української мови у різні сфери суспільного, державного, національного життя.
7. Державні та регіональні програми розвитку і функціонування української мови.
8. Державна підтримка українських друкованих видань та телерадіоорганізацій.
9. Українські ЗМІ в конструюванні національного мовно-культурного простору.
10. Інституційна складова державної мовної політики.

Питання для самоконтролю

1. Покажіть основні складові діяльності органів державного управління щодо національної історичної пам'яті та вшанування пам'яті жертв Голодомору органами влади.
2. Яким чином здійснюється формування національної культурної ідентичності в Україні?
3. Проаналізуйте механізми й методи державного управління формуванням національної культурної ідентичності.
4. Вкажіть основні теоретичні принципи управління розвитком національно-культурних цінностей у суспільстві.
5. Охарактеризуйте особливості розвитку культурної інфраструктури в сучасній Україні.
6. Визначте територіальні особливості реалізації державної політики щодо розвитку і функціонування української мови.
7. Коли було засновано Український інститут національної пам'яті?
8. Яким чином здійснюється фінансове забезпечення діяльності органів державного управління в сфері культури?
9. Висвітліть характерні особливості функціонування та розвитку державної мови в сучасній Україні.
10. Дайте оцінку державній підтримці українського книговидання та книгорозповсюдження.
11. Окресліть основні показники ефективності державної гуманітарної політики у мовленнєвій сфері.
12. Охарактеризуйте інституційну складову державної мовної політики.
13. Чи в достатній мірі держава підтримує розвиток українських друкованих видань?
14. Висвітліть основні складові програми "Українська книга".

Теми рефератів

1. Формування культурної ідентичності в державній гуманітарній політиці.
2. Державне управління мовними процесами в Україні.
3. Територіальні особливості організації державної гуманітарної політики у галузі культури.
4. Державна політика з охорони, збереження та відтворення національної культурної спадщини України.

5. Державні програми функціонування і розвитку української мови.
6. Регіональні програми функціонування і розвитку української мови.

Тестові завдання

I. Рішення Конституційного Суду України щодо застосування державної мови органами влади та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах було прийнято у:

- а) 1997 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 1999 р.;
- г) 2000 р.;
- д) 2001 р.

II. Визначити, у яких регіонах України частка україномовного населення не перевищує 50 %:

- а) Донецька область;
- б) Автономна Республіка Крим;
- в) Хмельницька область;
- г) Полтавська область.

III. Вказати, яка стаття Конституції України закріплює за українською мовою статус державної:

- а) 10;
- б) 15;
- в) 32;
- г) 34.

IV. На сьогоднішній день частка україномовних видань на книжковому ринку України становить:

- а) до 20 %;
- б) від 20 до 30 %;
- в) від 30 до 40 %;
- г) від 40 до 50 %;
- д) від 50 до 60 %;
- е) понад 60 %.

Література: основна [7; 8; 16; 18–21; 25; 40; 51; 53];
додаткова [63–70]

Тема 12. Управління освітою та наукою

1. Місце освіти та науки в системі державного управління.
2. Система і повноваження органів управління освітою.
3. Компетенції місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування в галузі освіти.
4. Управління освітніми закладами.
5. Державний контроль за діяльністю освітніх закладів.
6. Організація державного управління наукою.
7. Органи управління наукою.
8. Наукові заклади та наукові товариства.

Питання для самоконтролю

1. Висвітліть характерні особливості управління освітнім процесом в сучасній Україні.
2. Яку роль відіграють вищі навчальні заклади у державній гуманітарній політиці України?
3. Хто здійснює управління освітою в Україні?
4. Які органи здійснюють управління наукою в Україні?
5. Назвіть основні джерела фінансування освіти та науки в Україні.
6. Яким чином здійснюється інституційне забезпечення закладів освіти в Україні?
7. Яким чином глобалізаційні виклики впливають на освітянську сферу?
8. Визначте структуру наукових закладів в Україні.
9. Яку роль відіграють наукові товариства в розвитку української науки?
10. Визначте характерні особливості взаємодії органів державного управління та місцевого самоврядування в сфері управління освітою та наукою в Україні.

Теми рефератів

1. Державне управління освітою в Україні.
2. Державне управління наукою в Україні.
3. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування в сфері управління освітою та наукою.
4. Концепція розвитку національної освіти як інструмента єдності гуманітарного простору України.
5. Фінансове забезпечення розвитку освіти та науки в Україні.

Тестові завдання

I. До центральних органів державного управління в галузі освіти та науки належить:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Міністерство освіти і науки України;
- в) Секретаріат Президента України;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Безпосереднє управління дитячим навчальним закладом (дитячими садками, дитячими яслами), школами, позашкільними закладами освіти здійснює:

- а) директор;
- б) завідувач;
- в) начальник;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Фінансове забезпечення освіти та науки в Україні здійснюється з:

- а) державного бюджету;
- б) місцевих бюджетів;
- в) спеціальних позабюджетних фондів;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

IV. Управління закладами освіти на місцевому рівні здійснюють:

- а) районні управління Міністерства освіти України;
- б) органи місцевого самоврядування;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

V. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування професійно-технічного навчального закладу є:

- а) загальні збори (конференція) колективу навчального закладу;
- б) комітет колективу навчального закладу;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

VI. Розвиток галузевої відомчої науки здійснюється в межах:

- а) науково-дослідних установ;
- б) науково-конструкторських установ;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література: основна [1; 2; 8–10; 19; 21; 39; 53]

**Тема 13. Державна політика щодо формування єдиного гуманітарного простору в сфері культури.
Інтеграція національних меншин в єдиний гуманітарний простір**

1. Сутність та основні складові єдиного гуманітарного простору в Україні.
2. Роль органів державної влади та управління щодо формування єдиного гуманітарного простору в сфері культури.
3. Репатріація та адаптація. Органи державного управління інтеграцією національних меншин України.
4. Представницькі органи національних меншин. Меджліс. Курултай.
5. Проблема статусу російської мови. Загальнодержавні адаптаційні програми.
6. Задоволення мовних, культурних, освітніх, політичних потреб меншин.
7. Етнічні спільноти регіонів та їхня інтеграція в гуманітарні процеси.
8. Залучення зовнішніх ресурсів до інтеграції національних меншин України.

Питання для самоконтролю

1. Що таке єдиний гуманітарний простір?
2. Яким чином формується єдиний гуманітарний простір у сфері культури?
3. Що таке репатріація?
4. З'ясуйте сутність та зміст поняття “адаптація”.
5. Які органи державного управління України займаються інтеграцією національних меншин?
6. Охарактеризуйте вплив міграційних процесів в єдиному гуманітарному просторі України.
7. Назвіть основні представницькі органи національних меншин в Україні.
8. Визначте основні шляхи взаємодії органів державного управління та місцевого самоврядування при виробленні та реалізації програм репатріації та адаптації національних меншин.
9. Виділіть основні принципи та механізми інтеграції національних меншин в єдиний гуманітарний простір України, її складові.
10. Чи задовольняються в достатній мірі мовні та культурні права національних меншин в Україні?

Теми рефератів

1. Державна політика щодо формування єдиного гуманітарного простору в сфері культури.
2. Складові єдиного гуманітарного простору України.
3. Інтеграція національних меншин в єдиний гуманітарний простір.
4. Засади та механізми інтеграції національних меншин в Україні.
5. Взаємодія органів державного управління та місцевого самоврядування АРК з представницькими органами кримськотатарського народу.
6. Проблема фінансування інтеграції національних меншин в єдиний гуманітарний простір України.

Тестові завдання

I. Складовими частинами формування єдиного гуманітарного простору є:

- а) культура;
- б) мистецтво;

- в) гуманітарна політика;
- г) соціальна політика;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

II. Зовнішніми ресурсами, що залучаються до інтеграції національних меншин України є:

- а) кошти міжнародних організацій;
- б) кошти благодійних організацій;
- в) кошти благодійних фондів;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Меджліс є представницьким органом в Україні:

- а) гагаузів;
- б) кримських татар;
- в) євреїв;
- г) казанських татар.

IV. Вказати, у якому регіоні України мешкають угорці:

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Львівська область;
- г) Чернівецька область;
- д) Хмельницька область.

Література: основна [3; 8; 10; 14; 19–22; 28; 29; 33; 48–50; 53]

**Тема 14. Узгодження позицій та інтересів регіонів і центру.
Місьцеве самоврядування і культура**

1. Реалізація державної культурної політики у регіоні та її особливості.
2. Управління освітою у регіоні.
3. Фінансове та кадрове забезпечення державної освітянської політики на регіональному рівні.

4. Реалізація державної мовної політики в культурному просторі регіону.
5. Шляхи оптимізації вироблення та реалізації регіональної освітянської політики.
6. Особливості управління культурними процесами у регіоні.
7. Кадрове та фінансове забезпечення культурних процесів регіону.
8. Формування регіональних культурних програм. Охорона національної культурної спадщини у регіоні.
9. Роль органів місцевого самоврядування в реалізації державного управління в сфері культури.
10. Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері культури.

Питання для самоконтролю

1. Дайте оцінку пріоритетних напрямів використання бюджетних ресурсів при виробленні та реалізації державної культурної політики України на регіональному рівні.
2. Яким чином здійснюється управління освітою в регіонах?
3. Дайте оцінку розподілу і делегуванню повноважень при виробленні та реалізації державної культурної політики.
4. Охарактеризуйте взаємодію центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо залучення додаткових позабюджетних коштів у культурну сферу.
5. У чому полягають регіональні особливості національних культурних процесів?
6. Назвіть головні напрями використання ресурсів при виробленні та реалізації державної культурної політики на регіональному рівні.
7. Вкажіть необхідні передумови ефективного використання ресурсів при виробленні та реалізації державної культурної політики на регіональному рівні.
8. Дайте оцінку позицій регіональних еліт, засад та механізмів їх узгодження щодо управління культурною.
9. Чи можуть органи місцевого самоврядування України здійснювати управління культурними закладами?
10. Які заклади освіти можна вважати муніципальними?

Теми рефератів

1. Проблеми узгодження позицій та інтересів регіонів і центру в сучасній Україні.
2. Гуманізація та гуманітаризація освітянського процесу в регіоні.
3. Фінансове забезпечення державної культурної політики на регіональному рівні.
4. Місцеві органи влади як об'єкти та суб'єкти державної культурної політики.
5. Місцеве самоврядування і культура.

Тестові завдання

I. Вказати, у яких регіонах України російська мова є офіційною:

- а) Автономна Республіка Крим;
- б) Донецька область;
- в) Харківська область;
- г) Луганська область;
- д) м. Севастополь.

II. Вказати, у якому з регіонів України значна частина українців є віруючими римо-католицької церкви:

- а) Волинська область;
- б) Львівська область;
- в) Закарпатська область;
- г) Івано-Франківська область.

III. Вказати, які нормативно-правові акти регулюють повноваження органів місцевого самоврядування в сфері культури:

- а) Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні";
- б) статuti територіальних громад;
- в) Закон України "Про місцеві державні адміністрації";
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні.

IV. Знайдіть неправильну відповідь. До власних повноважень органів місцевого самоврядування щодо управління закладами культури належать:

- а) створення необхідних умов для виховання дітей, молоді, розвитку їх здібностей;

- б) вирішення питань про надання професійним творчим спілкам на пільгових умовах у користування приміщень під майстерні, студії та лабораторії, необхідних для їх творчої діяльності;
- в) організація медичного обслуговування та харчування в закладах культури, які належать територіальним громадам або передані їм;
- г) створення умов для розвитку культури;
- д) вдосконалення системи освіти в закладах та установах, які належать територіальним громадам;
- е) сприяння відродженню осередків традиційної народної творчості, національно-культурних традицій населення, художніх промислів і ремесел.

V. Джерелами фінансування муніципальних освітніх установ є:

- а) кошти муніципальних бюджетів;
- б) кошти з державного бюджету;
- в) позабюджетні фонди;
- г) кошти батьків;
- д) правильні відповіді "а" і "б";
- е) усі відповіді правильні.

Література: основна [1; 3; 8; 10–12; 19–21; 41–43; 47–50; 53; 58]

Змістовий модуль IV. Світовий досвід державного управління в сфері культури

Тема 15. Діяльність у сфері культури у державних політиках світу. Освітянська, мовна та інформаційна політика у державах світу

1. Особливості державного управління в сфері культури в країнах світу.
2. Засади та механізми зарубіжних державних культурних політик.
3. Особливості вироблення та реалізації політики у галузі культури на пострадянському просторі.
4. Інституційне, кадрове, фінансове забезпечення діяльності у сфері культури.
5. Діяльність у сфері культури в державах ЄС.
6. Конструювання культурної ідентичності у США та Канаді.

7. Теорія “плавильного казану” та її банкрутство.
8. Регламентування культурної політики у Китаї. Концепції полікультуралізму.
9. Мовна політика у державах світу. Забезпечення державного статусу мов титульних націй.
10. Управління освітою в державах СНД, США, Канаді.
11. Досвід ЄС у сфері освіти. Болонський процес.
12. Освіта в країнах третього світу: спроба гуманітарної революції.
13. Державні та місцеві мовні процеси. Мовлення.
14. Управління та регулювання інформаційними процесами та простором у державах світу.

Питання для самоконтролю

1. Яким чином здійснюється діяльність у сфері культури в країнах СНД?
2. У чому полягають особливості державної культурної політики в країнах Близького Сходу?
3. Охарактеризуйте культурні процеси в країнах Азії.
4. Визначте характерні риси кадрового забезпечення державної культурної політики в країнах СНД.
5. Яким чином здійснюється інституційне забезпечення діяльності у сфері культури в країнах ЄС?
6. Вкажіть основні джерела фінансування культурної сфери в провідних країнах світу.
7. Яким чином здійснюється фінансування культурної сфери в Російській Федерації?
8. Виділіть основні напрями державного управління в сфері культури в країнах світу.
9. З'ясуйте сутність мовної політики в державах світу.
10. У чому полягають особливості реалізації державної інформаційної політики в країнах Європи та Північної Америки?
11. Висвітліть характерні особливості розвитку державної інформаційної політики в країнах СНД.
12. Яким чином здійснюється забезпечення державного статусу мов титульних націй в країнах ЄС?
13. Що таке Болонський процес?
14. Висвітліть особливості впровадження норм Болонського процесу на території України.

15. Виділіть специфічні риси управління освітньою політикою в США.
16. Яким чином побудована система освіти в країнах третього світу?

Теми рефератів

1. Діяльність у сфері культури у державних політиках світу.
2. Освітянська, мовна та інформаційна політика у державах світу.
3. Державне управління в сфері культури в країнах Європи.
4. Державне управління в сфері культури в країнах СНД.
5. Державне управління в сфері культури в США.

Тестові завдання

I. Теорія “плавильного казану” є поширеною в:

- а) США;
- б) Канаді;
- в) Великій Британії;
- г) Південно-Африканській республіці;
- д) Бразилії;
- е) Франції.

II. Культурна політика, яка проводилася в Китаї Мао Цзедунем у другій половині 60-х років XX ст., отримала назву:

- а) “культурний прорив”;
- б) “культурна ізоляція”;
- в) “культурна революція”;
- г) “великий стрибок”.

III. Міжнародне співробітництво України в культурній та інформаційній сферах здійснюється:

- а) через періодичні видання ООН;
- б) через міжнародні приватні періодичні видання та телеканали;
- в) через мережу Інтернет;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

IV. Державною мовою в Канаді є:

- а) англійська мова;

- б) французька мова;
- в) німецька мова;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література: основна [4; 8; 10; 19–21; 44; 47–50; 53]

**Тема 16. Світові моделі державної культурної політики.
Інтеграція України в світові культурні процеси**

1. Глобалізація культурних процесів у світі.
2. Міжнародна співпраця в культурній сфері.
3. Досвід ЄС у державному управлінні культурою.
4. Європейські моделі державної культурної політики.
5. Моделі державної культурної політики в США, Канаді, країнах СНД, Азії, Африки та Латинської Америки.
6. Україна у світовому культурному просторі.
7. Міждержавне та міжнародне співробітництво України в сфері культури.
8. Особливості вироблення та реалізації спільних культурних програм та проектів.

Питання для самоконтролю

1. Визначте особливості зарубіжного досвіду в галузі державної культурної політики.
2. Ознайомтеся із зарубіжними теорією та практикою вироблення і реалізації державної культурної політики.
3. Які ви знаєте європейські моделі державного управління в сфері культури?
4. Визначте характерні риси державного управління в сфері культури в США.
5. Яким чином здійснюється управління культурою у країнах третього світу?
6. Проаналізуйте світовий досвід державного управління в сфері культури.
7. Яким чином здійснюється адаптація світових культурних процесів до національних стандартів?

8. Охарактеризуйте міждержавне та міжнародне співробітництво України в культурній сфері.
9. Визначте основні риси політики культурної інтеграції України.
10. У чому полягає інституційне забезпечення міжнародної культурної діяльності України?

Теми рефератів

1. Світові моделі державної культурної політики.
2. Інтеграція України в світові культурні процеси.
3. Участь України в Європейському гуманітарному просторі.
4. Проблема забезпечення і захисту культурних потреб української діаспори.
5. Інформаційно-етнокультурна діяльність української діаспори.
6. Інтеграція України у світові культурні процеси.

Тестові завдання

I. Глобалізація світових інформаційних процесів здійснюється:

- а) через періодичні видання ООН;
- б) через міжнародні приватні періодичні видання та телеканали;
- в) через мережу Інтернет;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Інформаційна безпека США забезпечується:

- а) Агентством національної безпеки США;
- б) ЦРУ;
- в) ФБР;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Радіостанція Бі – Бі – СІ, яка здійснює трансляцію передач на території України, знаходиться в:

- а) США;

- б) Великій Британії;
- в) Німеччині;
- г) Франції.

IV. Вказати, у яких країнах Латинської Америки українська діаспора нараховує сотні тисяч чоловік:

- а) Бразилія;
- б) Венесуела;
- в) Перу;
- г) Парагвай;
- д) Аргентина;
- е) Уругвай;
- є) Чілі.

Література: основна [2; 6; 8; 17–19; 45–48; 51]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адміністративне право України: Підручник* / За ред. Ю. П. Бітяка. — К.: Юрінком Інтер, 2007. — 544 с.
2. *Административное право Украины: Учебник* / Под общ. ред. С. В. Кивалова. — Х.: Одиссей, 2004. — 880 с.
3. *Абрамов В. І. Духовність суспільства: методологія системного вивчення.* — К.: КНЕУ, 2004. — 236 с.
4. *Антонюк О. В. Основи етнополітики: Навч. посіб.* — К.: МАУП, 2005. — 432 с.
5. *Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики.* — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.
6. *Десятов Т., Мельниченко В. Формування історичної свідомості громадян — важливий напрям роботи органів державної влади // АПВП.* — 2004. — № 1. — С.157–160.
7. *Дзоз В. Гуманітарна політика України: проблеми формування та реалізації (соціально-філософський аналіз).* — К., 2006. — 316 с.
8. *Жулинський М. Заявити про себе культурою.* — К.: Генеза, 2001. — 680 с.

9. *Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні.* — К.: Ін юре, 2003. — 416 с.
10. *Звіряка А. І. Досвід паспортизації об'єктів культурної спадщини Національного заповідника “Батьківщина Тараса Шевченка” // Праці НДІПД.* — Вип. 2. — К.: АртЕк, 2006. — С. 115–125.
11. *Здіорук С. І. Завдання гуманітарної політики України в контексті сучасних політичних реалій // Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки — 2005 / За ред. О. С. Власюка.* — К.: Знання, 2005. — С. 372–390.
12. *Здіорук С. І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні ХХІ століття.* — К.: Знання України, 2005. — 552 с.
13. *Зелений В. Туризм як складова економічного розвитку малих історичних міст // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ.* — Вип. 4 (26). — 2006. — С. 247–254.
14. *Закон України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” від 19 груд. 2006 р. № 489-V // Урядовий кур’єр (далі УК).* — № 243. — 23 груд. 2006 р. — С. 5–14.
15. *Збірка документів Ради Європи, ратифікованих Україною.* — К., 2006. — 496 с.
16. *Звернення Світового конгресу українців “Терор в Україні в тридцять років ХХ століття” від 19 квіт. 2005 р. // Бюл. СКУ.* — Весна — літо 2005. — № 3 (3). — С. 6.
17. *Звернення Священного Синоду УПЦ до Президента України В. Ющенка від 27 лют. 2007 р. № 199 // Церк. правосл. газета.* — № 7 (183). — Берез. 2007. — С. 2–3.
18. *Зовнішня політика України: від романтизму до прагматизму.* — К., 2001.
19. *Експертна доповідь “Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2006 р.” (проект).* — К., 2007. — 256 с.
20. *Іванівський В. В. Телерадіопростір регіонів України: проблеми та перспективи розвитку на шляху до інформаційного суспільства // Вісн. Житомир. держ. ун-ту імені І. Франка.* — Вип. 31. — 2007. — С. 16–20.
21. *Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення шкільних дисциплін у 2007/08 навч. р. від 11.06.07 № 1/9–361 // Інформаційний збірник МОН У.* — № 19–21. — Лип. 2007. — С. 9–96.

22. *Інформаційні* матеріали про роботу КМУ за дев'ять місяців 2005 р. — 87 с.
23. *Комплексна* програма “Молодь міста Києва на 2006–2008 роки”. — К.: Голов. управ. у справах сім'ї та молоді КМДА; ДПКСМ, 2005. — 56 с.
24. *Концептуальні* засади вивчення предметів духовно-морального спрямування в загальноосвітніх навчальних закладах: Рішення колегії МОНУ від 29 черв. 2006 р. // *Практика управління закладом освіти*. — 2006. — № 2. — С. 9–15.
25. *Культурна* спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища: Зб. офіц. док. / Упоряд. В. І. Фрич; Відпов. ред. В. М. Гарник. — К.: Істина, 2002.
26. *План* заходів КМДА щодо реалізації Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2010 р.: Затв. розпорядженням КМДА від 29 берез. 2007 р. № 359 // *Хрещатик*. — № 54 (3044). — 13 квіт. 2007. — С. 12–13.
27. *Положення* о Межнаціональном совете при Совете Министров Автономной Республики Крым: Утв. Постановлением СМ АРК от 25.08.1998 г., № 235 // *Депортовані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці: Зб. док. (1998–2003)*. — К.: Абрис, 2004. — С. 7–9.
28. *Порядок* використання у 2007 році коштів, передбачених у державному бюджеті України для випуску книжкової продукції за програмою “Українська книга”: Затв. Постановою КМУ від 21 берез. 2007 р. № 534 // *Зб. ур. норм. актів України (далі ЗУНАУ)*. — 2007. — № 21–22. — 21 – 28 берез. 2007 р. — С. 101–102.
29. *Постанова* КМУ “Деякі питання порядку розповсюдження і демонстрування фільмів” від 16 січ. 2006 р. № 20 // *ЗУНАУ*. — 2006. — № 7.
30. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програм у сфері культури” від 24 верес. 2005 р. № 957 // *ЗУНАУ*. — 2006. — № 1.
31. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з відтворення культури національних меншин та фінансової підтримки газет мовами національних меншин” від 30 листоп. 2005 р. № 1124 // *ЗУНАУ*. — 2006. — № 2.
32. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури, що належать до сфери управління МКТ” від 27 верес. 2005 р. № 986 // *ЗУНАУ*. — 2006. — № 1.
33. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для створення і розповсюдження національних фільмів” від 29 груд. 2005 р. № 1298 // *ЗУНАУ*. — 2006. — № 6.
34. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання у 2007 році коштів, передбачених у державному бюджеті для збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформаційної продукції” від 7 берез. 2007 р. № 414 // *ДВУ*. — № 6(218). — 2007. — С. 45–46.
35. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки друкованих періодичних видань культурологічного та літературно-художнього напрямку” від 14 берез. 2007 р. № 445 // *ДВУ*. — № 6(218). — 2007. — С. 76.
36. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки творчих спілок у сфері засобів масової інформації” від 7 берез. 2007 р. № 412 // *ДВУ*. — № 6(218). — 2007. — С. 44–45.
37. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для створення рекреаційних зон, меморіальних музейних комплексів, а також розвитку історико-культурних пам'яток і заповідників” від 1 берез. 2007 р. № 332 // *ДВУ*. — № 5(217). — 2007. — С. 74–75.
38. *Постанова* КМУ “Про затвердження Порядку використання у 2007 р. коштів, передбачених у державному бюджеті України для випуску книжкової продукції за програмою “Українська книга” від 21 берез. 2007 р. № 534 // *ЗУНАУ*. — 2007. — № 21–22. — 21 – 28 берез. 2007 р. — С. 101.

39. *Постановление* СМ АРК “О ходе реализации Постановления Совета Министров Автономной Республики Крым от 27 авг. 1997 г. № 260 “О программе развития сети образовательных учреждений, классов с украинским, крымскотатарским языками обучения, школ и классов с двумя языками обучения” от 27 октяб. 1998 г. № 323 // Депортировані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці: Зб. док. / Упоряд. Ю. Білуха, О. Власенко. — К.: Абрис, 2004. — С. 6.
40. *Распоряжение* СМ АРК “Об утверждении состава организационного комитета по подготовке и проведению на территории Автономной Республики Крым мероприятий, посвященных увековечению памяти жертв политических репрессий и голодоморов в Украине” № 699-р от 22 нояб. 2006 // Сб. норм.-прав. актов АРК. — № 11. — 27 янв. 2007. — Ст. 1142.
41. *Котигоренко В.* Етнічні конфлікти і протистояння в сучасній Україні: політологічний концепт. — К.: Світогляд, 2004. — 722 с.
42. *Куевда В.* Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект. — Донецьк: УКІЦ, Дон. від. НТШ, 2007. — 264 с., табл.
43. *Лойко Л. І.* Громадські організації етнічних меншин України: природа, легітимність, діяльність. — К.: Фоліант, 2005. — 634 с.
44. *Міжнаціональні відносини і національні меншини України* / За ред. Р. Чілачави. — К.: Гол. спец. ред. літ. мовами нац. меншин, 2004.
45. *Мисів Л.* Теоретико-методологічні підходи до вивчення проблем державного управління формуванням та розвитком духовних цінностей українського суспільства // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ. — Вип. 3 (25). — 2006. — С. 50–57.
46. *Нагорна Л.* Національна ідентичність в Україні. — К., 2002. — 272 с.
47. *Омельчук В.* Державна мовна політика та особливості її реалізації // Проблеми національної безпеки України в умовах сучасного розвитку України: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 15 верес. 2006 р. — К., 2006. — С. 339–344.
48. *Омельчук В.* Державна політика створення єдиного гуманітарного простору: зарубіжний досвід // Діалог цивілізацій, чи Четверта світова війна: Матеріали V всесв. конф., Київ, 25 трав. 2006 р. — К.: МАУП, 2007. — С. 273–283.
49. *Омельчук В.* Державна політика щодо увічнення пам'яті жертв Голодомору як чинник становлення національної історичної пам'яті // Голодомор 1932–1933 років в Україні: каральні органи більшовицького режиму: Матеріали V міжн. наук. конф. (МАУП, 24 лист. 2006 р.). — К., 2007. — С. 12–31.
50. *Омельчук В. В.* Управління культурними процесами як чинник формування єдиного гуманітарного простору України // Концептуальні засади формування менеджменту в Україні: Матеріали II всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 16–17 лист. 2007 р. — К., 2007. — С. 563–583.
51. *Освіта України 2005.* Інформац.-аналіт. матеріали діяльності МОН У у 2005 р. та головні завдання на 2006 рік. — К., 2006. — 150 с.
52. *Основи етнодержавознавства: Підручник* / За ред. Ю. І. Римаценка. — К.: Либідь, 1997. — 656 с.
53. *Попок А. А.* Закордонне українство як об'єкт державної політики. — К., 2007.
54. *Православ'я: український вимір* / За заг. ред. П. Ю. Сауха — К.: Кондор, 2004. — 384 с.
55. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
56. *Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні записки* / За заг. ред. О. С. Власюка. — К.: НІСД, 2006. — 576 с.
57. *Чиж І. С.* Україна: шлях до інформаційного суспільства. — К., 2004. — 287 с.
58. *Шуба О. В.* Релігія в етнонаціональному розвитку України (політологічний аналіз). — К.: Криниця, 1999. — 324 с.

Додаткова

59. *Данн В. Н.* Державна політика: вступ до аналізу. — Одеса, 2005. — 504 с.
60. *Пропозиції* Верховної Ради України до основних напрямів бюджетної політики на 2007 р. // ВВР У. — 2006. — 6 жовт.
61. *Пропозиції* Президенту: нова хвиля реформ. — К., 2005. — 104 с.
62. *Результати* експертного опитування з питань гуманітарного розвитку України (квіт. 2004 р., 100 експертів) // Пробле-

- ми і перспективи України: аналітичні матеріали / За заг. ред. В. М. Князева, Ю. П. Сурміна (кер. автор. кол.), Л. Г. Штики. — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — С. 167–172.
63. *Рішення* ВР АРК “Про заходи щодо регулювання міжнародних відносин і реалізації програм соціально-економічного і національно-культурного розвитку раніше депортованих осіб і їхніх нащадків у Автономній Республіці Крим” від 26 квіт. 2000 р. № 1085–2/2000 // Депортовані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці: 36. док. (1998–2003) / Упоряд. Ю. Білуха, О. Власенко. — К.: Абрис, 2004. — С. 189–191.
64. *Рішення* КСУ у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України, м. Київ, 14 груд. 1999 р. № 10-рп/99. Справа № 1–6/99 // Рішення Конституційного Суду України. — К., 2006. — С. 122–131.
65. *Розпорядження* КМУ “Про затвердження плану заходів на 2006–2007 роки щодо реалізації Концепції державної політики в галузі культури” від 7 берез. 2006 р. № 126-р // ЗУНАУ. — 2006. — № 15.
66. *Указ* Президента України “Про заходи щодо вивчення та популяризації духовної спадщини Івана Франка” від 27 серп. 2006 р. № 727/2006 // ДВУ. — № 16(204). — 2006. — С. 11.
67. *Указ* Президента України “Про заходи щодо впорядкування забудови території та збереження історико-культурних територій і об’єктів в місті Києві” від 15 берез. 2007 р. № 208/2007 // ДВУ. — № 5(217). — 2007. — С. 35.
68. *Указ* Президента України “Про координаційну раду з підготовки заходів у зв’язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932–33 років в Україні” від 14 берез. 2007 р. № 207/2007 // ДВУ. — № 5(217). — 2007. — С. 34–35.
69. *Указ* Президента України “Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка” від 5 березня 2007 р. № 181/2007 р. // ДВУ. — № 5 (217). — 2007. — С. 30.
70. *Указ* Президента України “Про проведення в Україні у 2007 р. Року української книги” від 15 груд. 2006 р. № 1088/2006 // ДВУ. — № 23–24 (211–212). — 2006. — С. 47.
71. *Цветков В. В.* Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). — Харків: Право, 1996. — 164 с.
72. *Кіссе А. І.* Етнічний конфлікт: теорія і практика управління. Політологічний аналіз. — К.: Логос, 2006. — 380 с.
73. *Нижник Н. Р. Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
74. *Пал Л.* Аналіз державної політики: Пер з англ. — К.: Основи, 1999.
75. *Яблоновська Н. В.* Етнічна преса Криму: історія та сучасність. — Сімферополь: Кримське навч.-пед. держ. в-во, 2006. — 312 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Державне управління в сфері культури”.....	7
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Державне управління в сфері культури”	10
Список літератури	52

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4506

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*